

Niet alleen hoeh, zoo zingt de dichterkoning, dat de gezaligden Gods aangezicht zullen aanschouwen, maar ze zullen ook uit Zijne hand, uit die zegenbrengende en heilgevende rechterhand Gods verkwikt worden.

Die rechterhand is vervuld met „liefdelijkheden“, met heilgenot en zalige vreugde.

Die rijkdom is onuitputtelijk.

De Heere blijft er tot in eeuwigheid van uitdeelen en toch wordt die schat nooit minder.

Is het wonder, dat de geredde zondaar, bij het zien op die voorgestelde vreugde, zijn nieren zeer voelt verlangen in zijn schoot, en blijmoedig, ook in het dal der beproeving, het lied der hope aanstemt?

Gij zult mij leiden door Uw raad,
o God, mijn heil, mijn toeverlaat.
En mij, hiertoe door U bereid,
Opnemen in Uw heerlijkheid.

M.

KERKELIJK LEVEN.

Mag met een verbeterde bijbelvertaling langer gedraald?

XX.

Sinds de Synode van 1917, waarop de zaak ter sprake kwam, is er veel veranderd. Een groot deel van het voorbereidende werk, dat daar noodig werd geacht, is thans geleverd.

Het tekstonderzoek is thans op een rustpunt gekomen. Andere vertalingen dreigen ook in onze kringen de Statenvertaling te verdringen.

Voorbeelden ter vergelijking van de Stv. (= Statenvertaling) met nieuwe vertalingen, welke als voorbereidend werk voor een verbeterde vertaling kunnen dienen.

1. Uit de Psalmen. 2. Uit Jesaja. 3. Uit Jeremia. 4. Uit de Klagelieden. 5. Uit Habakuk. 6. Uit Nahum. 7. Uit 1 Konink. 8. Uit Mattheus. 9. Uit Galaten. 10. Uit Efeze. 11. Uit Filippenzen.

Evenals Prof. Greijdanus van Kampen heeft ook Prof. van Leeuwen van Utrecht een drietal Paulinische brieven in Kok's „Korte Verklaring“ bewerkt en wel Kolossensen en 1 en 2 Thessalonicenzen.

Uit de vele veranderingen, welke hij in zijn nieuwe vertaling aanbrengt, worde hier op slechts enkele gewezen.

Eerst dan uit den brief aan de Kolossensen.

Ingruipend schijnt de verandering, welke hij voorstelt in Kol. 1:15. Voor „de Eerstgeborene aller creaturen“ (Stv.) wil hij lezen: „Eerstgeborene over alle schepsel“. In dien zin werd het eigenlijk van orthodoxe zijde steeds verklaard, maar hier is het ook voor den eenvoudige uit de vertaling duidelijk.

Kol. 1:26 luidt in de Stv. „[Namelijk] de verborgenheid, die verborgen is geweest van [alle] eeuwen en van [alle] geslachten, maar nu geopenbaard is aan Zijn heiligen“. Prof. van Leeuwen vertaalt echter: „de geheimenis, verborgen geweest voor de wereldperioden en voor de generaties — nu echter werd het geopenbaard aan Zijne heiligen“. Men lette er op, hoe in deze laatste vertaling alle inlissingen vermeden zijn. Zonder verder te vragen of „eeuwen“ en „geslachten“ niet behouden konden blijven, heeft Prof. van Leeuwen ongetwijfeld willen laten uitkomen, dat bij „eeuw“ hier niet mag worden gedacht aan een tijdperk van juist honderd jaar en bij „geslacht“ niet aan de genetische samenvatting van verschillende families.

Paulus drukt zich in Kol. 1:29 krachtiger uit dan de Stv. doet vermoeden. Deze heeft: „Wantoe ik ook arbeide, strijdende naar Zijne verking, die in mij werkt met kracht“. Prof. v. L. zet daarvoor in de plaats: „hiervoor zwoeg ik ook, worstelende overeenkomstig Zijn energie, die machtig in mij werkt“.

Ziet toe, dat niemand u als een roofvervoere door de filosofie en ijdele verleiding, naar de overlevering der menschen, naar de eerste beginselen der wereld en niet naar Christus. Aldus de Stv. in Kol. 2:8. Evenwel wordt dit door Prof. v. L. vereenvoudigd tot: „Geef acht, dat er niet iemand is, die u meeneemt door z'n filosofie, die ijdel bedrog is, volgens menschele overlevering, volgens de wereldsche elementen, en niet volgens Christus“. De „eerste beginselen der wereld“, gelijk de Stv. ze noemt, zijn dikwijls opgevat in een zin, welke niet juist kan zijn en welke eenigszins door die vertaling in de hand wordt gewerkt. Hiermee is echter niet gezegd, dat door de vertaling „wereldsche elementen“ vaststaat, wat er mee bedoeld is. Zij heeft alleen deze verdienste, dat zij een veel voorkomend misverstand afsnijdt.

Een aanmerkelijke verbetering beteekent ook de nieuwe vertaling van Kol. 2:14. Onze Stv. roept hier weer inlissingen te hulp. En dat geheel onnoodig. Zij geeft te lezen „Uitgewischt hebbende het handschrift, dat tegen ons was, in inzettingen [bestaande], hetwelk, [zeg ik] eenigerwijze ons tegen was en heeft dat uit het midden weggenomen, hetzelfde aan het kruis genageld hebbende“. In de nieuwe vertaling is dat geworden: „doorhalend het tegen ons getui-

gend document, dat met z'n inzettingen tegen ons was, heeft Hij ook dit tusschen ons weggenomen, doordat Hij het aan het kruis nagelde“. In het midden latend of het niet wenschelijk is het woord „document“ door een zuiver Hollandsch woord weer te geven, moet men toegeven, dat het woord „handschrift“ weinig inhoud voor ons heeft. Heel de zinsconstructie heeft hier een gunstige wijziging ondergaan.

Een van de moeilijke plaatsen in dezen brief is hoofdstuk 2:18, 19. De Stv. maakt ervan: „Dat [dan] niemand u overheersche naar zijnen wil in nederigheid en dienst der engelen, intredende in hetgeen hij niet gezien heeft, tevergeefs opgeblazen zijnde door het verstand zijns vleesch; en het hoofd niet behoudende, uit hetwelk het gehele lichaam, door de samenvoegselen en samenbindingen voorzien en samengevoegd zijnde, opwaart met Goddelijken wasdom“. Prof. v. L. leest hiervoor: „Niemand ontzegge u den kamprijks, terwijl hij behagen heeft in „nederigheid“ en engelenvroomheid, in gezichten ingewijd, voor niets zich opblazend door zijn vleeschelijken zin, en hij houdt zich niet aan het Hoofd, uit wien het gehele lichaam door de gewrichten en verbindingen z'n toevoer verkrijgt en saamgehouden wordt, en (zoo) wast met Goddelijken wasdom“.

De afwijking van de Stv. is hier al bijzonder sterk. Weinig woorden bleven onveranderd.

Men stelle maar naast elkaar:

„dat niemand u overheersche“ en: „niemand ontzegge u den kamprijks“ (dit laatste is veel nauwkeuriger);

„naar zijnen wil“ en: „terwijl hij behagen heeft in“;

„intredende in hetgeen hij niet gezien heeft“ en: „in gezichten ingewijd“;

„tevergeefs opgeblazen zijnde door het verstand zijns vleesch“ en: „voor niets zich opblazend door zijn vleeschelijken zin“;

„het hoofd niet behoudende“ en: „hij houdt zich niet aan het Hoofd“;

„door de samenvoegselen en samenbindingen voorzien en samengevoegd“ en: „door de gewrichten en verbindingen z'n toevoer verkrijgt en saamgehouden wordt“ (de schrijfwijze „z'n“ voor „zijn“ prefereeren wij niet).

Wie zou durven betwisten, dat de nieuwe vertaling veel licht over deze moeilijk verstaantbare plaats ontsteekt? Natuurlijk blijven hier nog vragen te over. Paulus zinspeelt hier op religieuze toestanden, waarvan wij tenogtoe niet voldoende op de hoogte zijn. En als wij ons één opmerking mogen veroorloven: wij geven de voorkeur aan het „dienst der engelen“ of liever nog aan: engelenverering, dan aan het „engelenvroomheid“ der nieuwe.

Maar dat zijn al te maal dingen, welke eventueel door de Synode te benoemen Deputaten kunnen overwegen.

In Kol. 2:33 werkt de Stv. weer kwistig met inlissingen. „Dewelke wel hebben eene [schijn]rede van wijsheid in eigenwilligen [Gods]dienst en nederigheid en [in] het lichaam niet te sparen, [doch] zijn niet in eenige waarde, [maar] tot verzadiging van het vleesch“. Dat het zonder of met een kleine inlissing, welke eigenlijk geen inlissing is, ook kan, bewijst Prof. v. L.: „Deze, hoewel zij den naam van wijsheid hebben in eigenwilligen godsdienst en nederigheid en niet ontzien van het lichaam, zonder voor iemand van waarde te zijn, dienen tot verzadiging van het vleesch“.

Langer mogen we echter bij dezen brief niet stilstaan.

Daarom vestigen wij alleen nog maar de aandacht op Kol. 3: „En de vrede Gods heersche in uwe harten, tot welken gij ook geroepen zijt in één lichaam: en weest dankbaar“ (Stv.). En daarnaast: „En de vrede van Christus zij kamprechter in uw harten, tot welken gij ook wordt geroepen in één lichaam: en beloont u vriendelijk“ (Prof. v. L.).

Thans komt 1 Thessalonicenzen aan de beurt. Als voorbeelden kiezen wij 2:6, 17; 3:1, 5; 4:6 en 5:1.

Eerst 1 Thess. 2:6.

„Noch zoekende eer uit menschen, noch van u, noch van anderen; hoewel wij [u] tot last konden zijn als Christus' Apostelen“, zoo de Stv. „Noch hebben wij van menschen eer gezocht, hetzij van u of van anderen, hoewel wij als apostelen van Christus in aanzien kunnen zijn“. Zoo Prof. v. Leeuwen. Dat de laatste vertaling beter in het verband past, ziet men bij den eersten oogopslag.

1 Thess. 2:17.

„Maar wij, broeders! van u beroofd geweest zijnde voor een kleine wijle tijds, naar het aangezicht, niet naar het hart, hebben ons te overvloediger benaardigd, om uw aangezicht te zien met groote begeerte“. Zoo de Stv. „Wij nu, broeders, van u voor korten tijd verwijderd gehouden — in persoon, niet met het hart — hebben ons te sterker bejverd in groot verlangen,

uw aangezicht te zien“. Zoo Prof. v. Leeuwen. Klinkt de laatste vertaling niet veel natuurlijker?

1 Thess. 3:1.

„Daarom, [deze begeerte] niet langer kunnende verdragen, hebben wij gaarne willen te Athene alleen gelaten worden“. Zoo de Stv. „Wij konden het dan ook niet langer nithouden en wilden liever alleen achterblijven in Athene“. Zoo Prof. v. Leeuwen. Hier kan weer gekonstaleerd worden, dat de inlassing van de Stv. geheel overbodig is, ja zelfs storend werkt. En wij denken niet, dat iemand het zal willen opnemen voor de zinsnede „hebben wij gaarne willen te Athene alleen gelaten worden“, waar een zooveel eenvoudiger overzetting mogelijk blijkt.

1 Thess. 3:5.

„Daarom ook [deze begeerte] niet langer kunnende verdragen, heb ik [hem] gezonden, om uw geloof te verstaan; of niet misschien de verzoeker u zou verzocht hebben, en onze arbeid ijdel zou wezen“. Zoo de Stv. „Daarom hield ik het ook niet langer uit en zond om te vernemen naar uw geloof, of toch niet de verzoeker u verzocht had en onze moeite op niets zou uitloopen“. Zoo Prof. v. Leeuwen. Niet zoo gemakkelijk is het te verstaan, wat het beteekent „om uw geloof te verstaan“. „Te vernemen naar uw geloof“ begrijpt daarentegen ieder.

1 Thess. 4:6.

„Dat niemand zijnen broeder vertrede, noch bedriege in [zijne] handeling“. Zoo de Stv. Wat mag dat beduiden? vraagt men allicht. „geen uithuilen en afzetten bij het zaken doen“ antwoordt Prof. v. L. in zijn vertaling kort en bondig.

1 Thess. 5:1.

„Maar van de tijden en de gelegenheden, broeders! hebt gij niet van noode, dat men u schrijfe“. Zoo de Stv. Uit het verband laat zich wel opmaken, wat hiermee is bedoeld. Toch is het „Over het „hoelang“ en „wanneer“ een schrijven te ontvangen, broeders, hebt gij niet noodig“, nog wel zoo eenvoudig.

Het zal wel niet noodig zijn er nogmaals aan te herinneren, dat wij niet steeds en onvoorwaardelijk voor de nieuwe vertaling partij kiezen.

Als men maar toegeeft, dat het zaak is zich over deze dingen te beraden.

Wij komen dan nu tot 2 Thessalonicenzen.

Voorop gaan een paar losse teksten.

2 Thess. 2:15.

„Zoo dan, broeders! staat [vast] en houdt de inzettingen, die u geleerd zijn, hetzij door [ons] woord, hetzij door onzen zendbrief“. (Stv.). Het woord „inzettingen“ zou misverstand in de hand kunnen werken. „Overleveringen“ is beter. Aldus dan ook Prof. v. L.: „Welnu dan broeders, weest standvastig en houdt u aan de overleveringen, die gij van ons geleerd hebt, mondeling of per brief“.

2 Thess. 3:6.

Paulus gebiedt hier, dat men zich zal onttrekken van den broeder „die ongeregeld wandelt“. Waarin dat ongeregeld wandelen bestaat, meldt de Stv. niet. Maar de vertaling van Prof. v. L. licht ons in, dat de broeder „(zijn werk) verzuimt“. Er waren er immers in Thessalonika, die met het oog op de Wederkomst des Heeren niet meer arbeiden wilden.

Als naar gewoonte drukken we ook een gedeelte uit beide vertalingen af, opdat de lezer ze vergelijke.

Ditmaal de perikop over den afval en den antichrist (2 Thess. 2:1–12).

1. En wij bidden u, broeders, met betrekking tot de komst onzer Heeren Jezus Christus en onze vereeniging met Hem.

2. Dat gij niet haastiglijk bewogen wordt van verstand, of verschrift, noch door geest, noch door woord, noch door zendbrief, als van ons (ge)schreven, alsof de dag van Christus aanstaande ware.

3. Dat niemand u verlei-de op eenigerlei wijze, want (die) komt niet, tenzij dat eerst de afval gekomen zij, en dat geopenbaard zij, de mensch der zonde, de zoon des verderfs.

4. Die zich tegenstelt en verhoft boven al wat God genamd, of (als God) geroemd wordt, alsoo dat hij in den tempel Gods als een God zal zitten, zichzelf vertoonende, dat hij God is.

5. Gedenkt gij niet, dat ik, oog bij u zijnde, u deze dingen gezegd heb?

6. En nu, wat (hem) wederhoudt, weet gij, opdat hij geopenbaard worde te zijner eigen tijd.

7. Want de verborgenheid der ongerechtigheid, wordt alreeds gewrocht; alleenlijk, die

1. Wij vragen u, eedre broeders, met betrekking tot de komst onzer Heeren Jezus Christus en onze vereeniging met Hem.

2. dat gij u niet (zoo) spoedig het hoofd op het laai brengen of opgewonden geraakt, noch door een geestesuiting, noch met beroep op een woord of een brief van ons, als zou de „dag der Heeren“ aangebroken zijn.

3. Laat niemand op eenig manier u misleiden.

4. want eerst moet de afval komen, en de goddeloos mensch geopenbaard worden — het kind des verderfs, — die zich verzet en verhoft tegen al wat God heet of vereerd wordt; hij zal zelfs in den tempel Gods plaats nemen, en (trachten te) bewijzen, dat hij God is.

5. Herinnert gij u niet, dat ik, toen ik bij u was, u dit (meer dan eens) gezegd heb?

6. En voor 't oogenblik weet gij, wat (hem) weerhoudt; als het zijn tijd is, moet hij geopenbaard worden.

7. Want als mysterie is reeds de goddeloosheid gewrocht; alleen (niet langer dan

hem nu we hem weder uit het misdaan worde.

8. En als rechtge goedenwelken zal door de monds, en te de verschij komt.

9. (Hem, z komt is naar Satans, in a kenen, en v gen).

10. En i der onrecht genen, die daarvoor dat waarheid hebben, on

11. En zenden een ling, dat zi gelooven;

12. Opdat deeld worde heid niet maar een w gehad in de

Persoon vende ver

De rede

De Antic

Maar ov

passage de

Ze draa

— Schrift

Op de

zij van sa

geen schef

passage, v

is de Hei

dood hoef

schenkt aa

en licht v

realiteiten,

Welken

een midtr

lijkheid op

volgt verk

bestaan.

Naast de

verlichting

„zielsoog“

waarover

Eerst de

Schrift „g

God“.

Als die

De leer

ting des

meerde be

De Gerd

een verl

en wel de

Maar va

bij de Sch

niets.

En met

Voor he

ring.

En al

(Ef. 5:13).

De Sch

Heiligen G

Wie dan

van den

in de Sch

deze het w

Het lich

zelf ontste

Door eer

dus de Hei

nog eens

Of erger

tes in de S

Al wie

zulk een

De Schri

Wij zonc

psalm, wa

en nacht

verkondig

tuigenis de

in machtig

de natuur,

lijkheid de

getuigenis

eenigszins

nachtsans,

Maar mis

betwisten,

woord gele

eigenaardig

tusschen

Woord God

willen wij

laten.

Om deze

119den psa

op het bek